

legealuidumnezeu.org

Apendice 7b: Certificatul de divorț — adevăruri și mituri

Această pagină face parte din seria despre uniri pe care Dumnezeu le acceptă și urmează această secvență:

1. [Apendice 7a: Fecioare, văduve și femei divorțate: uniri pe care Dumnezeu le acceptă](#)
2. [Apendice 7b: Certificatul de divorț — adevăruri și mituri](#) (Pagina curentă).
3. [Apendice 7c: Marcu 10:11-12 și falsa egalitate în adulter](#)
4. [Apendice 7d: Întrebări și răspunsuri — fecioare, văduve și femei divorțate](#)

„Certificatul de divorț” menționat în Biblie este adesea înțeles greșit ca o autorizare divină de a dizolva căsătoriile și de a permite noi uniri. Acest articol clarifică adevăratul sens al [סֵפֶר כְּרִיתוֹת] (sefer keritut)] din Deuteronomul 24:1-4 și al [βιβλίον ἀποστασίου] (biblîon apostasíou)] din Matei 5:31, respingând învățăturile false care sugerează că femeia alungată este liberă să se mărite din nou. Pe baza Scripturii, arătăm că această practică, tolerată de Moise din cauza împietririi inimilor, nu a fost niciodată o poruncă de la Dumnezeu. Această analiză subliniază că, potrivit lui Dumnezeu, căsătoria este o unire spirituală care o leagă pe femeie de soțul ei până la moartea lui, iar „certificatul de divorț” nu dizolvă această legătură, menținând femeia legată cât timp el trăiește.

ÎNTREBARE: *Ce este certificatul de divorț menționat în Biblie?*

RĂSPUNS: Să fie clar că, în contrast cu ceea ce învață majoritatea liderilor evrei și creștini, nu există nicio instrucțiune divină despre un asemenea „certificat de divorț” — cu atât mai puțin ideea că femeia care îl primește este liberă să intre într-o nouă căsătorie.

Moise menționează „certificatul de divorț” doar ca parte a unei ilustrații în Deuteronomul 24:1-4, cu scopul de a conduce la porunca reală conținută în pasaj: **interdicția pentru primul soț de a mai**

avea relații cu fosta sa soție dacă ea s-a culcat cu un alt bărbat (vezi Ieremia 3:1). Întâmplător, primul soț chiar o putea lua înapoi — dar nu mai putea avea relații cu ea, așa cum vedem în cazul lui David și al fiitoarelor pângărite de Absalom (2 Samuel 20:3).

Dovada principală că Moise doar ilustrează o situație este repetiția conjuncției כִּי (ki, „dacă”) în text: **Dacă** un bărbat își ia o soție... **Dacă** găsește în ea ceva rușinos [עֲרֻה, **ervah**, „goliciune”]... **Dacă** moare al doilea soț... Moise construiește un scenariu posibil ca dispozitiv retoric.

Isus a arătat clar că Moise **nu a interzis** divorțul, dar asta nu înseamnă că pasajul este o autorizare formală. De fapt, nu există niciun pasaj în care Moise să **autorizeze** divorțul. El a adoptat doar o poziție pasivă în fața împietririi inimilor poporului — un popor care tocmai ieșise din circa 400 de ani de robie.

Această înțelegere greșită a Deuteronomului 24 este foarte veche. În zilele lui Isus, și [rabinul Hillel](#) cu adepții lui au extras din acest pasaj ceva ce nu se află acolo: ideea că un bărbat își putea trimite soția departe din orice motiv. (Ce legătură are „goliciunea” עֲרֻה cu „orice motiv”?)

Isus a corectat apoi aceste erori:

1. A subliniat că πορνεία (**porneía** — ceva indecent) este singurul motiv acceptabil.
2. A arătat clar că Moise doar a tolerat ceea ce făceau ei femeilor din cauza împietririi inimilor bărbaților lui Israel.
3. În Predica de pe Munte, menționând „certificatul de divorț” și încheind cu expresia „Dar Eu vă spun”, Isus a interzis folosirea acestui instrument legal pentru separarea sufletelor (Matei 5:31-32).

NOTĂ: Cuvântul grecesc πορνεία (*porneía*) este echivalent cu ebraicul עֲרֻה (*ervah*). În ebraică însemna „goliciune”, iar în greacă a fost extins la „ceva indecent”. *Porneía* nu include adulterul [μοιχεία (*moicheía*)] deoarece, în vremurile biblice, pedeapsa era moartea. În Matei 5:32, Isus a folosit ambele cuvinte în aceeași propoziție, indicând că sunt două lucruri diferite.

Este important de subliniat că, dacă Moise n-a învățat nimic despre divorț, este pentru că Dumnezeu nu i-a poruncit — până la urmă, Moise a fost credincios și a vorbit doar ceea ce a auzit de la Dumnezeu.

Expresia **sefer keritut**, care înseamnă literal „carte de despărțire” sau „certificat de divorț”, apare o singură dată în toată Tora — chiar în Deuteronomul 24:1-4. Cu alte cuvinte, nicăieri Moise nu a învățat că bărbații ar trebui să folosească acest certificat pentru a-și trimite soțiile departe. Aceasta indică faptul că era **o practică deja existentă**, moștenită din perioada robiei în Egipt. Moise doar a menționat ceva ce se făcea deja, dar nu a transmis-o ca poruncă divină. Merită amintit că însuși Moise, cu aproximativ patruzeci de ani mai devreme, trăise în Egipt și, cu siguranță, cunoștea acest tip de instrument legal.

În afara Torei, Tanahul folosește **sefer keritut** tot de două ori — ambele în mod metaforic, referindu-se la relația dintre Dumnezeu și Israel (Ieremia 3:8 și Isaia 50:1).

În aceste două folosiri simbolice, nu există nicio indicație că, deoarece Dumnezeu i-a dat lui Israel un „certificat de divorț”, națiunea era liberă să se alăture altor dumnezei. Dimpotrivă, trădarea spirituală este condangată de-a lungul textului. Cu alte cuvinte, **nici măcar simbolic acest „certificat de divorț” nu permite o nouă unire pentru femeie.**

Isus, de asemenea, nu a recunoscut niciodată acest certificat ca fiind autorizat de Dumnezeu pentru a legaliza separarea dintre suflete. De două ori apare în Evanghelii — în Matei — și o dată în paralelul din Marcu (Marcu 10:4):

1. Matei 19:7-8: fariseii îl menționează, iar Isus răspunde că Moise doar a permis (**epétrepse**) folosirea certificatului din cauza împietririi inimilor lor — ceea ce înseamnă că nu era porunca lui Dumnezeu.

2. Matei 5:31-32, în Predica de pe Munte, când Isus spune:

„S-a zis: «Oricine își lasă soția să-i dea un certificat de divorț». Dar Eu vă spun: oricine își lasă soția, în afară de pricina de **porneia**, o face să comită adulter; iar cine se căsătorește cu o femeie divorțată **comite adulter.**”

Prin urmare, acest așa-numit „certificat de divorț” n-a fost niciodată o autorizare divină, ci doar ceva ce Moise a tolerat având în vedere împietrirea inimilor poporului. Nicio parte a Scripturii nu susține ideea că, primind acest certificat, femeia ar fi eliberată spiritual și liberă să se unească cu un alt bărbat. Această idee nu are temei în Cuvânt și este un mit. Învățătura clară și directă a lui Isus confirmă acest adevăr.